

ת"פ 53330/12/14 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז נגד יצחק כהן

בית משפט השלום בראשון לציון
בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"פ 53330-12-14 מ"י - פרקליטות מחוז מרכז נ' כהן

בעניין: מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז ע"י
ב"כ עו"ד ליטל מהלל

המאשימה

נגד

יצחק כהן ע"י ב"כ עו"ד ד"ר גיל עשת

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם, עורך דין במקצועו, הודה והורשע על פי הודייתו ב - 27 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, 27 עבירות של גניבה בידי מורשה, עבירה לפי סעיף 393 לחוק העונשין, ו - 10 עבירות של הוצאת שיק ללא כיסוי, עבירה לפי סעיף 432 (א) לחוק העונשין.

כתב האישום

2. החל משנת 1998, היה הנאשם עורך דין ובעל משרד עצמאי לעריכת דין בראשון לציון.
3. הנאשם ייצג לקוחות בעיקר בענייני מקרקעין, דיני משפחה וכינוס נכסים. במסגרת זו, קיבל הנאשם לידיו סכומי כסף גבוהים, של כעשרות עד מאות אלפי שקלים בכל עסקה, מידי לקוחותיו או בעבורם, על מנת שיחזיק בהם בנאמנות לטובתם, בהתאם לתנאי העסקות וההסכמים שערכו.
4. הנאשם הציג בפני לקוחותיו מצג כוזב לפיו הוא מפקיד ומנהל את כספי הנאמנות שלהם בהתאם לחוק ולכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986 החלים על כספי נאמנות. ואולם, במהלך תקופה של כ- 15 שנים, החל משנת 1999 ועד למועד מעצרו של הנאשם ביום 4/11/14, נהג הנאשם לגנוב מלקוחותיו את כספי הנאמנות שהפקידו בידי, ולהשתמש בהם לכיסוי הוצאות וחובות משרדו, לכיסוי חובות לבנקים ולמלווים חוץ בנקאיים מהם לווה, לתשלום עודף ללקוחותיו בגין עיכוב בהעברת כספי הנאמנות ואי עמידה בהתחייבויותיו, ולכיסוי צרכיו האישיים.
5. על מנת להסתיר מן הבנקים ומן הלקוחות את העובדה שהוא משתמש בכספי הנאמנות לצרכיו השונים, ועל מנת שיוכל להמשיך ולהתנהל באופן זה, נמנע הנאשם ברוב המקרים מלפתוח חשבון

עמוד 1

נאמנות על שם כל לקוח בנפרד, ונמנע מלהפקיד ולנהל את כספי הנאמנות בהתאם לחוק ולכללים.

6. הנאשם הפקיד את עיקר כספי הנאמנות בשלושה חשבונות נאמנות, אחד מהם בבנק דיסקונט לישראל בע"מ, והשתמש בכלל חשבונותיו (חשבונות הנאמנות, חשבונותיו העסקיים, וחשבונותיו הפרטיים) לצרכיו השונים, כאשר מחד גיסא הוא מערבב בין כספי הנאמנות לבין כספים ממקורות אחרים, ומאידך גיסא מעביר כסף ללקוחותיו מכלל חשבונותיו.

7. על מנת להציג בפני לקוחותיו מצג כוזב לפיו הוא פותח עבורם חשבון נאמנות ספציפי, ועל מנת שיוכל להמשיך להתנהל באופן המתואר במסגרת חשבון הנאמנות בבנק דיסקונט, נהג הנאשם לרשום כנהנה, בחשבון זה, את הלקוח שלזכותו מופקדים כספי הנאמנות. כאשר התקבלו כספי נאמנות עבור לקוח נוסף, נהג הנאשם לבטל את רישומו של הלקוח הקודם כנהנה, ולרשום תחתיו כנהנה את הלקוח הבא. באופן הזה נחזה חשבון הנאמנות בבנק דיסקונט להיראות כחשבון נאמנות עבור לקוח ספציפי.

8. הנאשם נהג לבצע ניכיון שיקים אצל מלווים חוץ בנקאיים, ובמספר מקרים הוא אף ניכה שיקים של לקוחותיו שהועברו אליו כנאמן.

9. במספר מקרים, הציג הנאשם בפני הלקוחות מצג כוזב לפיו כספי הנאמנות מוחזקים בפיקדון נושא ריבית גבוהה, וזאת על מנת לשכנעם להסכים להותיר את כספי הנאמנות בידי מעבר לזמן הנדרש על פי העסקה שערכו, ועל מנת להסתיר מהם שלמעשה כספי הנאמנות כבר אינם בידי.

מעת לעת נהג הנאשם לדווח ללקוחות אלה דיווחים כוזבים בדבר הקרן והפירות המופקדים לכאורה בחשבון הנאמנות, ואף נהג להעביר לידיהם תשלומים שונים אותם הציג ככזב כפירות הקרן, בעוד שלמעשה הכסף כלל לא היה בחשבון.

10. בחלק מן המקרים מסר הנאשם ללקוחותיו שיקים, למרות שידע שהשיקים לא יכובדו על ידי הבנק.

11. בחלק מן המקרים ביקש הנאשם מלקוחותיו להעביר לידי סכומי כסף לצורך תשלום הוצאות הכרוכות בעסקה (כגון תשלום מס רכישה). הלקוחות העבירו לנאשם סכומי כסף, בנאמנות, על מנת שישתמש בכסף לצורך תשלום ההוצאות, אך הוא השתמש בכסף לצרכיו השונים.

12. כאשר הגיע המועד בו היה על הנאשם להשיב ללקוח מסוים את כספו, גנב הנאשם כספי נאמנות של לקוח אחר והעבירם ללקוח הראשון. באמצעות ההתנהלות הזו עלה בידי הנאשם להמשיך ולעסוק כעורך דין לאורך התקופה.

13. בעת שהתחייב הנאשם בפני לקוחותיו להחזיק בכספם בנאמנות, ובעת שקיבל לידי את כספי הנאמנות, ידע הנאשם כי אין בכוונתו לשמש כנאמן, כי בכוונתו להשתמש בכספי הנאמנות לצרכיו השונים, וכי לא יוכל לעמוד בכלל התחייבויותיו.

14. הנאשם קיבל במרמה את כספי הנאמנות, במסגרת מעמדו המיוחד כלפי לקוחותיו כעורך דינים וכנאמן לטובתם, ותוך ניצול שלא כדין של מעמדו זה, שלא בידיעת הלקוחות המתלוננים וללא הסכמתם, גנב את כספי הנאמנות.

15. באופן המפורט לעיל, הנאשם קיבל במרמה וגנב מלקוחותיו כספי פיקדונות שהופקדו בידי בנאמנות בסך של כ- 15 מיליון ₪, מתוכם החזיר ללקוחות כ- 6 מיליון ₪, כדלקמן:

יובל שני - 200,000 ₪

אדי ברששת - 450,000 ₪
חן ומירב בן חמו - 809,000 ₪
סמדר טביב ורמי סמואי - 714,000 ₪
אשר גאון - 325,000 ₪
מיכל קרסנובסקי - 313,665 ₪
ציונה והבה - 600,000 ₪
יצחק נור - 245,000 ₪
אברמוב אירנה - 2,050,000 ₪
דנית ועמית אשלג - 1,550,000 ₪
יבין טופחי - 375,000 ₪
קרן ואילן קריגר - 680,000 ₪
משה אריה יעקב - 85,000 ₪
עדן בנבנישתי - 376,000 ₪
עמית ורן כהן - 250,000 ₪
טל ורויטל טליאס - 782,803 ₪
אורי, סיון ורויטל חלימה - 1,010,000 ₪
טג'ה סיינך - 100,000 ₪
אלי ודורה חלפון - 1,980,000 ₪
אריה גרימברג - 638,904 ₪
שלום טוביה - 715,000 ₪
יהודה אוחיון - 610,000 ₪
קווין אלוש - 300,000 ₪
ורד וחיים לוי - 187,493 ₪
אברהם זרגר - 15,000 ₪
שמאל גטניו - 11,084 ₪
שלום דדי - 15,000 ₪

16. בהתאם לכתב האישום, מרבית העבירות נעברו משנת 2008 ועד שנת 2014.

ראיות הצדדים לעונש

ראיות המאשימה

17. המאשימה הביאה בפני ארבעה תצהירי נפגעי עבירה (ת/1 - ת/4), וכן העיד בפני נפגע העבירה מר יובל שני. בתצהיריהם פירטו הנפגעים את המשבר האישי שחוו עקב מעילת הנאשם בכספיהם, ועל כך שמעשיו מנעו מהם את חלומם - לרכוש דירה בישראל. הקורבנות פירטו כי הנאשם לא סיפר להם עד היום מה עלה בגורל הכספים בהם מעל.

ראיות ההגנה

הנאשם

18. הנאשם בן 52, נעדר עבר פלילי. הנאשם גדל בבת ים, התגייס לחטיבת הצנחנים ושירת כקצין בגדוד 890. הוא נלחם במלחמת שלום הגליל ולאחר שחרורו שירת שנים רבות במילואים, כקצין קרבי.

לנאשם אח אחד, רופא שיניים, ואחות העוסקת בתיירות. אשתו מורה ולהם שלושה ילדים בשנות ה-20 לחייהם. בנו הצעיר שירת אף הוא בצנחנים, וכעת לומד את שנתו האחרונה בלימודי משפטים.

הנאשם הודיע עוד ביום 7.9.2014 ללשכת עוה"ד על כך שביצע פעולות אסורות על עורך דין שעיקרן שימוש בכספי לקוחות, ועל התליית רשיון עוה"ד שלו (נ/2). בשלב מאוחר יותר הושעה זמנית מלשכת עוה"ד תוך מינוי עו"ד גריסרו כממונה על ענייניו המקצועיים (נ/3). ביום 20.1.2015 הוצא כנגד הנאשם צו כינוס נכסים על ידי בית המשפט המחוזי מרכז - לוד (נ/1).

בעקבות האירועים נשוא כתב האישום, הנאשם ואשתו מכרו את דירת המגורים המשותפת שלהם, וכן שני משרדים נוספים שהיו בבעלותו.

הנאשם בדברו האחרון אמר כי ישא עימו כל חייו את הקלון הנובע מהפגיעה באנשים שבטחו בו והוא מעל באמונם. הוא מודע לפגיעה שפגע בהם, ולחומרת מעשיו. הנאשם הטעים כי לא שמר לעצמו כל סכום שהוא "בצד" על מנת שיוכל להשיג הסדר טיעון טוב יותר, ואין לו הלכה למעשה כל כספים או נכסים שהם.

עדי אופי

19. העידו בפני 2 חבריו של הנאשם, עו"ד יעקובוביץ שעבדה שנים ארוכות במשרדו של הנאשם, וכן אביו בן ה-81 של הנאשם.

המשותף לשלושת עדי האופי הראשונים הוא תדהמתם ממעשי הנאשם אשר אינם עולים בקנה אחד עם היכרותם אותו כחבר וכמעביד. כולם העידו שהנאשם היה עו"ד ישר "כמו סרגל", מעביד הגון ואדם בעל יושרה, אשר לא חי חיי פאר ראוותניים, גר בדירה רגילה ונסע ברכב משומש בן כמה שנים. הפער והדיסוננס בין היכרותם עימו לבין המעשים בהם הודה בכתב האישום - הכו בהם.

מכמירת לב במיוחד היתה עדותו של אביו בן ה-81 של הנאשם. אין ספק בליבי: הוריו של הנאשם הקימו משפחה מרשימה לתפארת העם והמדינה, ואולם למרבה צערם ואכזבתם אחד מתפוחיהם הרקיב. אביו של הנאשם התחנן בפני על בנו בבחינת "אל תשלח ידך אל הנער", תוך שאינו ממעיט ולו לרגע מחומרת מעשיו של הנאשם, מתוך מודעות שלמה והכרה מלאה לנזקיהם של קורבנותיו, ותוך שהוא מבקש מהם סליחה ומחילה.

במעמד קשה זה מוצא אנוכי לנכון לומר לו ולרעייתו: אינכם אשמים ואינכם אחראים למעשי בנכם. הוא זה שהביא צרה זו על עצמו. עשיתם כמיטב יכולתכם - ואין לי אלא לאחל לכם בריאות שלמה ואריכות ימים ושנים.

20. נפתח ונאמר כי האירועים המפורטים בכתב האישום אינם מהווים אירוע אחד, אלא המדובר ב - 27 אירועים שונים.

המבחן לבחינת השאלה האם מדובר באירוע אחד או מספר אירועים נקבע בפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מ"י (29.10.2014) ולפיו עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת ייחשבו לאירוע אחד (ור' בעניין זה אף ע"פ 1261/15 מ"י נ' דלאל (3.9.2015)).

אינני יכול לקבל את טענת הסניגור המלומד, לפיה יש להשקיף על מכלול העבירות כעל אירוע אחד, עקב "המכנה המשותף", דהיינו שיטת הביצוע של כל העבירות וגלגול הכספים מקורבן אחד למשנהו. לטעמי, על אף המכנים המשותפים לכל העבירות בראי שיטת הפעולה של הנאשם, הרי שמדובר בקורבנות שונים, בנכסים שונים, סכומי כסף אחרים שמקורם אחר, ולמעשה ב - 27 סיפורי מעשה שונים, נפרדים ומובחנים זה מזה. אבחנה זו מצדיקה, לטעמי, לראות בפרשות המפורטות בכתב האישום אירועים נפרדים.

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות על ידי הנאשם, בנסיבותיהן

21. אין ספק כי המעשים בהם הורשע הנאשם הם חמורים ביותר. חובת הנאמנות ללקוח היא נשמת אפו של מקצוע עריכת הדין. אחזקת כספים בנאמנות ושימוש בהם אך ורק בהתאם להסכמת הלקוח, ובהתאמה מוחלטת להוראות לנאמן, הינם קודש הקודשים ואבן הראשה של חובת הנאמנות.

הנאשם יצר לעצמו מעין "קופה פרטית" מתוך כספי הנאמנות אשר הפקידו לקוחותיו בידיו, והשתמש בכספים כבשלו, לסיפוק צרכיו האישיים, כאשר בד בבד הוא טווה רשת של כזבים, הונאה וזיוף על מנת להסתיר את מעשיו הנלוזים מפני לקוחותיו.

מעשיו של הנאשם פגעו קשות בלקוחותיו מהם גנב כספים בסכומים גבוהים. עיון בכתב האישום מגלה כי במרביתם המכרעת של המקרים הנאשם ייצג צד לעיסקת נדל"ן, או את שני הצדדים לעיסקה, קיבל לידי בנאמנות סכומי כסף בלתי מבוטלים מהרוכשים, כספים אשר היו אמורים להיוותר בידיו עד לביצוע חיובים מסויימים של המוכרים, אך לא העבירם למוכרים.

כאמור לעיל, כספים אלה נועדו, בין היתר לרכישת דירות ונכסי נדל"ן עבור לקוחות הנאשם, נכסים אשר במקרים רבים מהווים הנכס העיקרי ולעיתים היחידי של משפחה ישראלית ממוצעת.

מעשיו של הנאשם הותירו את לקוחותיו בפני שוקת שבורה שכן גניבותיו גרמו לכך שמי מהצדדים לעיסקה אשר הפקיד כספים בידיו, בין כמוכר ובין כקונה (ובין שניהם) מצא עצמו כשידו על ראשו - או ללא נכס או ללא כסף.

22. כאן המקום להתעכב גם על שלושה אירועים נוספים שאינם אירועי הגניבה "הקלאסיים" בהם נקט הנאשם, והם האירועים נשוא אישומים 6, 8, ו - 14.

באישום הששי מיוחסת לנאשם שליחת יד בכספי עיזבון שנועדו לקטינים, ואשר היו אמורים להיוותר בידיו עד הגיעם לגיל 18. הנאשם התחייב להחזיק בכספי הנאמנות עד אשר יגיעו הנהנים הקטינים לגיל בגרות, ואולם בהגיעם לגיל זה החזיר רק מחצית.

באישום השמיני מיוחסת לנאשם שליחת יד בכספים המצויים בקופת כינוס נכסים, כאשר מונה לתפקיד כונס

הנכסים על ידי בית המשפט לענייני משפחה.

באישום ה - 14 מיוחסת לנאשם שליחת יד בכספי עיזבון של לקוח, אשר מינה אותו בצוואתו לתפקיד מנהל העיזבון.

23. שליחת ידו של הנאשם בכספי לקוחותיו פגעו אנושות לא רק בלקוחותיו - אלא גם בציבור עורכי הדין כולו.

נוהג משפט ארצנו הוא שבעיסקאות רבות, ובעיקר עיסקאות נדל"ן, הצדדים מותירים בידי עורך הדין כספים משמעותיים בנאמנות, וזאת כביטחון עד אשר יושלמו חיובי הצד שכנגד לעיסקה. בכך, שמים לקוחותיהם של עורכי הדין את יהבם ומבטחם בעורך הדין, ביושרתו ובהגיונותו, וסומכים עליו כי ישמור את הכספים בעבורם עד לסיום ביצוע החיובים ההדדיים, ישתמש בהם אך ורק בהתאם להגדרות הנאמנות וצרכי העיסקה הספציפית, ויעביר להם אותם בשלמותם עם סיום העיסקה.

מעשיו של הנאשם מערערים את היסודות תחת מקצוע עריכת הדין ופוגעים פגיעה אנושה בתדמית המקצוע ובאמון הציבור בעורכי הדין, אמון שהוא חיוני לקיומה של מערכת כלכלית ומשפטית יציבה המאפשרת ביצועם והוצאתם אל הפועל של חוזים שנכרתו על ידי אזרחים.

על כך נאמר בע"א 7090/06 פרידמן נ' מ"י (16.10.2007):

"המערער מעל באמונם של לקוחות אשר שכרו את שירותיו כעורך דין, ובאחדים מהמקרים תוצאות מעשיו גרמו לאותם לקוחות תמימים נזקים קשים אולם, לא רק את שמו הכתים המערער אלא גם את שמו הטוב של ציבור שלם העושה מלאכתו נאמנה, הואיל ונשמת אפו של מקצוע עריכת הדין הוא האמון שהציבור נותן בו, והתנהגות מן הסוג בה חטא המערער, עלולה לערער אמון זה מן היסוד"

חומרה מיוחדת מוצא אנוכי בשלושת האישומים הנוספים המפורטים לעיל. הנאשם לא בחל מלשלוח יד בכספי קטינים, ולמעול בתפקידו ככונס נכסים ומנהל עיזבון.

תפקיד כונס הנכסים הוא תפקיד אליו מונה הנאשם על ידי בית המשפט. כונסי נכסים נחשבים להיות officer of the court ומשמשים כידם הארוכה של בתי המשפט. בכך, נתפסים כונסי הנכסים בעיני הציבור כבעלי מקצוע אמנים, מהימנים וללא רבב שאם לא כן - לא היו מתמנים על ידי בית המשפט לתפקיד כה רגיש. הנה כי כן, מעשיו של הנאשם פגעו גם בתדמית מערכת בתי המשפט בעיני הציבור.

באשר לשליחת היד בכספי העיזבון - הנאשם מונה לתפקידו זה בצוואת המנוח, אשר סמך עליו כי גם בבוא יום פקודתו ישמור על הכספים לטובת הנהנים. בגידתו של הנאשם ברצונו של המנוח, לאחר מותו, היא בזויה וראויה לכל גנאי, בדומה לשליחת היד בכספי הקטינים.

כמו כן יצרו מעשיו של הנאשם מצע לתקלות משפטיות קשות, בסכסוכים שבין המוכרים לבין הקונים של הנכסים מושא האישומים.

24. לסיכום, הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות על ידי הנאשם הם:

ראשית, הפגיעה החמורה בקניינם הפרטי של כל אחד ואחד מלקוחותיו, בעיקר כאשר עסקינן בפגיעה בנכס המשמעותי ולעיתים היחידי של משפחה ישראלית ממוצעת - דירת המגורים.

שנית, הפגיעה החמורה ביותר במוסד הנאמנות המקודש אשר עורכי דין אמונים עליו וממלאים תפקיד ראשון

במעלה בביצועו, שמירתו וקיומו, וכן הפגיעה הקשה במעמד של עורכי הדין בעיני הציבור. שלישית, פגיעה בתדמית מערכת בתי המשפט ובמעמד החשוב של כונס הנכסים ויצירת תקלות משפטיות רבות.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

25. בפרשה זו מתקיימות נסיבות רבות המשפיעות על חומרת מעשי העבירה ואשמו של הנאשם.

בראש ובראשונה, ביצוע העבירות חייב תכנון רב ומפורט. די אם נביט במצגים שהציג הנאשם כלפי לקוחותיו, כמפורט בסעיף 7 לעיל, התחכום הרב שבהם נקט כדי להציג בפניהם מצג כאילו כספיהם מופקדים בחשבונות נאמנות ונשמרים שמירה מעולה, הדיווחים הכוזבים על מצב הכסף - כל אלה מלמדים על תחכום, עורמה ושיטתיות.

כמו כן, מעשיו של הנאשם אינם בגדר מעידה חד פעמית. הם נמשכו לאורך שנים רבות, כאשר הנאשם משתמש בשיטת הגניבה מלקוחותיו פעם אחר פעם ללא כל מעצור.

מעשים אלה בוצעו כשהנאשם מנצל לרעה את הידע שלו בשדה המשפטי, במקצוע המשפט ובתחום המקרקעין, וכן את האמון הניתן בדרך כלל לעורכי דין, ובוודאי לעורך דין בגילו ובנסיונו של הנאשם, כאשר מנגד עומדים לקוחותיו, אנשים מן היישוב, אשר תלו את יבם ואמונם המוחלט בו. זהו ניצול לרעה של כוחו של הנאשם, בנסיבות יחסים מיוחדים בינו לבין לקוחותיו, המהווה נסיבה מחמירה במיוחד.

אין גם כל ספק כי הנאשם היה מודע לנזק שייגרם או עלול להיגרם כתוצאה ממעשיו, ואכן כתוצאה ממעשיו נגרם ללקוחותיו נזק רב, בשים לב לכך שעסקינן "באזרח הקטן" ולא בטייקוני נדל"ן או מוסדות פיננסיים, ונחרב חלומם להגיע לדירה משלהם.

הנאשם גם לא השיב למרשיו את מלוא כספיהם ומתוך סך של 15 מיליון ₪ שגנב מהם - השיב רק 6 מיליון ₪.

26. מדיניות הענישה הנגדומה כי אין צורך להתאמץ יתר על המידה כדי לקבוע את מתחם העונש ההולם לאירוע בדיד מהסוג המתואר בפרשה זו, שכן אך לאחרונה ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון ברע"פ 2963/16 **מיכאל סטרנס נ' מ"י** (11.4.2016). כאן נידון עניינו של עו"ד אשר קיבל לידיו בנאמנות כספים השייכים למתלוננים, בסך של כ- 1.5 מיליון ₪, וגנב אותם.

בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם העונש ההולם לנאשם דשם על 12-36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון אישר את גזר הדין, והורינו הלכה מחייבת כנקודת מוצא לגזירת העונש, וזהו מתחם העונש ההולם גם למקרה זה.

27. בכל הנוגע למקרי ריבוי עבירות מן הסוג הנידון עמדו לנגד עיני המקרים הבאים:

ע"פ 72/14 **מוחטן חוסאם נ' מדינת ישראל** (2.4.15) עו"ד שגנב את כספי לקוחותיו בסך של 700,000 ₪ וביצע עבירות מס בהיקף דומה. על הנאשם נגזרו בבית המשפט המחוזי 7 שנות מאסר, ואולם בית המשפט העליון הקל בעונשו והעמידו על **6 שנות מאסר**.

ע"פ 1082/14 **אשרף ג'אסר נ' מדינת ישראל** (23.7.2015) - עו"ד אשר הורשע בבית המשפט המחוזי ב-2 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה של גניבה בידי מורשה, עבירה של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, וכן ב-2 עבירות של מרמה לפי פקודת מס הכנסה ועבירת איסור הלבנת הון. בהתאם לכתב האישום, הנאשם גנב מלקוחותיו, בנקים מצריים, את כספי האגרה והוצאות מומחים אשר אלה הפקידו בידי לצורך הגשת תביעה בבית המשפט בישראל - בסך כולל של 21,500,000 ₪.

בית המשפט העליון אישר את גזר דינו של בית המשפט המחוזי אשר גזר על הנאשם **9 שנות מאסר**.

ע"פ 755/10 **עיסאם חמדאן נ' מ"י** (24.11.2010): עו"ד אשר גנב כספי נאמנות שקיבל מלקוחותיו בסך כולל של 1.4 מיליון ₪. בית המשפט העליון אישר את גזר דינו של בית המשפט המחוזי אשר גזר עליו **5.5 שנות מאסר**.

ע"פ 5115/12 **ירדנה נילמן נ' מ"י** (10.6.2013) עו"ד אשר הורשעה בכך שגנבה מלקוחותיה (ריבוי מקרים) סך של כ- 7.25 מיליון ש"ח. על הנאשמת נגזרו **9 שנות מאסר**.

ע"פ 2037/05 **ידין מכנס נ' מדינת ישראל** (28.11.2007) - עו"ד אשר הורשע בבית המשפט המחוזי בעבירה של גניבה בידי מורשה, בסכום של למעלה מ-11 מיליון ₪, בכך שגנב כספיה של קטינה אשר מונה לנהל את כספיה בהיותה בת 8 שנים בלבד. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 7 שנות מאסר בפועל. בשים לב לגילו של הנאשם, מצב בריאותו ועברו הנקי, החליט בית המשפט העליון להקל בעונש ולהפחית במידת מה את תקופה המאסר שהוטל עליו כך שהנאשם ירצה **5.5 שנות מאסר**.

ת"פ (מחוזי-ת"א) 40174/08 **מדינת ישראל נ' נאמן** (13.3.16) - עו"ד אשר הורשע בכתב אישום המייחס לו שורה ארוכה של עבירות מעילה בכספי לקוחות בהיקף כולל של כ-10 מיליון ₪ ונגזרו עליו **7 שנות מאסר**.

ת"פ (מחוזי-ת"א) 40387/00 **מ"י נ' גרצברג** (24.4.2001) - עו"ד אשר הורשע ב-35 עבירות של גניבה בידי מורשה, 25 עבירות של קבלת דבר במירמה בנסיבו מחמירות, ו-16 עבירות של זיוף בנסיבות מחמירות בכוונה לקבל דבר במירמה ועבירה של ניסיון לקבל דבר במירמה. בסך הכל גנב הנ"ל וקיבל במירמה מלקוחותיו, בין היתר בתפקידו ככונס כנכסים, סך של 11.4 מיליון ₪ +2.4 מיליון דולר וכן נכסי מקרקעין שונים. על הנאשם נגזרו (בהסדר) **10 שנות מאסר**.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

28. הנאשם בעל עבר נקי. הוא הודה בשלב מוקדם יחסית של המשפט, נטל אחריות על מעשיו, חסך משפט ארוך ואת עדותם של המתלוננים והעדים הרבים, ואף השיב חלק נכבד מכספי הגניבה, (6 מיליון ש"ח מתוך 15 מיליון ₪). אין ספק כי לעובדה זה יש ליתן משמעות יותר מן המשמעות שיש ליתן להודיה בנסיבות רגילות שכן משקלה של הודיה מוקדמת בתיקים מורכבים הוא משמעותי (ת"פ 6468-03-11 **מ"י נ' עמר** (20.2.2014)).

29. כמו כן, הנאשם לא שימש וכנראה גם לא ישמש עוד כעו"ד ובכך נכרת ענף פרנסתו שהיה עיסוקו כל ימי חייו הבוגרים, וכן נגרמה פגיעה תדמיתית של ממש במשפחתו.

על אף האמור לעיל, יש לזכור כי עדיין סכום של 9 מיליון ₪ לא הושב - וספק אם יושב אי פעם. סכום זה אבד במצולות, וקורבנות הנאשם יאלצו לצאת כשידים על ראשם, שכן ביטוח אחריות מקצועית גם אם קיים - אינו מכסה מעשי גניבה. עמדתי לעיל גם על נסיבותיו האישיות של הנאשם ועל העובדה כי לא הוכח כי הכספים שימשו לחיי ראויה אלא ל"התגלגלות" יומיומית.

הרתעת הרבים

30. יש להניח שהנאשם לא ישוב ויעסוק במקצוע עריכת הדין. על כן אינטרס ההרתעה האישית אינו רלוונטי לעניינו.

ואולם, בנסיבות עניין זה סבורני כי יש ליתן משקל בענישה כאן לשיקול הרתעת הרבים, כאמור בסעיף 40 לחוק העונשין - וכוונתי היא לציבור עורכי הדין.

לטעמי, נסיבות עניין זה מחייבות התחשבות בשיקול זה בתוך המתחם, שכן אין כל מקום לענישה מקלה בעניינו של עורך דין אשר גנב את כספם של לקוחותיו, במיוחד מקום שהם נמצאים אצלו בנאמנות.

ידע נא ציבור עורכי הדין כי ענישה כבדה ושנים רבות מאחורי סורג ובריח מצפות למי שיהיו לשלוח ידו בכספי לקוחותיו או בכספי נאמנות אשר הופקדו בידי - למען יראו וייראו.

גזירת העונש המתאים לנאשם

31. סבורני כי יש לגזור לנאשם עונש אחד כולל לכל האירועים, כאשר במסגרת העונש יינתן ביטוי לריבוי העבירות והאירועים בהם הורשע הנאשם, וכן לכלל השיקולים המפורטים לעיל.

נוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של 6.5 שנים, מהן תנוכה תקופת מעצרו (4.11.2014-2.12.2014).

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 36 חודשים, והתנאי הוא כי משך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר הנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה.

ג. קנס בסך של 300,000 ₪ או 12 חודשי מאסר תמורתו.

ד. פיצוי בסך של 150,000 ש"ח. ההפקדה בתיק מ"ת 53338-12-14 תחולט לצורך הפיצוי והפרקליטות תחלק הסכום בין הקרבנות, באופן יחסי לסכום הפגיעה בפועל.

32. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 9.10.2016 בכלא רמלה, עד השעה 10.00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף איבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשב"ס.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין למנהל בתי המשפט, לצורך העברתו לראש לשכת עורכי הדין, להמשך ההליכים כנגד הנאשם בפני הדין המשמעתי.

ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, 22 בספטמבר 2016, י"א בתשרי התשע"ו, בנוכחות הנאשם, ב"כ וב"כ המאשימה.